

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru marșalie pe an 16 C., 6 luni 5 C., 3 luni 4 C.
Pentru strălătat pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Română”, strada Măcelarilor Nr. 34.
Epistolele nefrancate se refuză. Articollii nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori 36 fl. rëndul cu litere garmond

Constituție în Rusia.

Sibiu, 5 Decembre n.

Despre omul de fer *Bismarck* merge vorba, că întrebat fiind odată că fost'a în Asia? — a dat răspunsul pișcător: „Da, când eram ambasador în Petersburg”. Prin această marele bărbat de stat al Germaniei a voit să spună, că Asia ori Rusia, în ce privește viața publică și ordinea de stat, e tot una. Ear' un alt mare bărbat al Germaniei, generalul *Moltke*, a spus odată, că însemnătatea Rusiei reșede în faptul că populațiunea ei *tace* în vre-o patruzeci de limbi. Va să zică, cam atâtea popóre o formeză, cari însă n'au voe să se manifeste cu graiul ori în scris durerile și dorințele, ci singurul drept acordat pe séma lor este să *tacă*, și să tacă fie-care în limba proprie.

Las' că Germania e acum pe bună cale de a face același lucru cu Polonia de sub a ei stăpânire, căroa, dacă ar puté, asemenea nu li-ar acorda alt drept de cât dreptul de a *tace* în propria lor limbă, — dar' încolo caracterisarea făcută Rusiei de către *Bismarck* și *Moltke* e foarte nimerită. Un absolutism nelimitat domnea și domnește în Rusia, ale căru frâne le țin în mână ómeni fără inimă și fără temere de Dumnezeu. Tocmai acum, în războiul ce-l are Rusia cu Japonia, a eșit la ivélă corupția cea mare care a cuprins tóte straturile vieții publice rusești, de la cele mai înalte până la cele mai din jos, o împrejurare care ne esplică, cum de birocrația din Rusia e atât de aspră față cu poporul și nu-i dă dreptul nici să se plângă pentru nedreptățile ce trebuie să le sufere. Se tem adevărat toți, că le ies la ivélă păcătoșiile, și apoi vine un vânt puternic și 'i mătură de la ólele pline.

Și pe semne are să vină vântul acesta. Deocamdată ni-se semnaléză numai că un vânt căldicel de primăvară, care învioréză spiritele și le umple de nădejde, dar' cu timpul are să se pre-

facă în orcan puternic, care va arunca la o parte tot putregaiul din Rusia. E vorba adevărat să se dea drepturi poporului din Rusia, drepturi constituționale, pe cari poporul le cere de mult și după cari așteptă de mult.

Despre actualul domnitor al Rusiei, țarul Nicolae II, se spune, că din capul locului, de la suirea sa pe tron a fost pentru introducerea vieții constituționale în împărăția sa, dar' a așteptat, ca împrejurările să se desvólte în mod priincios pentru reforme de natura această. Și se vede că împrejurările au adus trebile acolo, că introducerea constituției în Rusia a devenit *necesitate* care nu mai póte fi amânată. Astfel sângele cel mult vërsat în Mandjuria totuși aduce ceva folos populațiunii din Rusia, o deslégă din cătușele sclăviei și o ridică în rënd cu popórele civilizate ale Europei.

Lucrurile s'au întâmplat așa, că delegații consiliilor județene (așa numitele *zemstvo-uri*) din Rusia s'au întrunit, cu consimțământul țarului, z'lele trecute în Petersburg, unde au ținut mai multe ședințe, în cari au discutat cu mare interes și însuflețire asupra situației politice din imperiul rusesc. Intrunirea a cădut apoi de acord, că *introducerea constituției în Rusia e neincunjurat de lipsă*, și încă cât mai curând. S'au precizat punctele principale cari au să formeze bazele constituției, și au fost înaintate țarului, care a *luat act despre ele*. Perfecta libertate de presă și libertatea cuvântului, cum și dreptul de întrunire și asociare, sunt postulate accentuate în mod deosebit în punctele acestea, prin cari ómeni cu greutate cer, ca în viitor legile să fie aduse în Rusia din partea reprezentanților poporului, întruniți în *cameră și senat*.

De sine înțeles, că proiectul acesta de constituție, votat în întrunirea de care vorbim, cu 101 voturi contra 27, n'a fost formulat fără prealabilă sfătuire avută cu ministrul de interne, care earăși va fi cerut sigur avisul țarului, și astfel se póte spune, că preala-

bila învoire preainaltă este dată și că acum e deschisă în Rusia calea spre constituție. Dar' calea această e plină încă de ghiață și zăpadă; trebuie să sufle încă mult vântul cald până o topește și face calea netedă. Așa curând deci nu va primí întrupare ideia bună și sănătoasă, ear' înaintea terminării războiului cu Japonia la nici un cas. Dar' vină ori-și-când constituția în Rusia, o constituție adevărată, nefalsificată, pusă pe baze drepte, populațiunea o va primí cu bucurie mare și va pune întré cei vrednici de adorare generală pe aceia cari i-au esoperat'o. Și apoi atunci, numai atunci se vor vedé multe lucruri în adevărata lor ființă în Rusia de astăzi, atunci vor eși la suprafață tóte păcatele absolutismului, care va cădă cu rușine, îngropat în propriile sale fără-delegi.

Fragmente istorice.

Despre boerii din țera Făgărașului.

De
Non quis, sed quid.
(Urmare).

e) *In Ucea-superiőră*, cu 275 case și 1373 locuitori.

Afară de boerii condivisionali amintiți la Vistea-de-jos și -de-sus, la Corbi și la Ucea-de-jos, mai aflăm în Ucea-de-sus următorii boeri:

1. *Barbat de F.-Ucea*, 28 patri-familii, cu litere confirmaționale de la Susana Lorántfi din Făgăraș 14 April 1652 date lui *Opra Barbat* și fiilor săi *Opra* și *Roman Barbat* de Felső-Ucea. — Veđi: Roman de Ucea.

Opra Barbat de F.-Ucea a căpăt pentru sine și pentru frate-séu *Serban Barbat* nobili, din nou diplomă de nobilitate de la M. Apafi din Sighișora 11 April 1663 cu următoarele armale: pe scut ceruleu triunghular se vede un bărbat în vestminte roșii ținând în drepta sabia scósă și în stânga cunună de lauri.

2. *Popa-Vlad de F.-Ucea*, 12 patri-familii, unul dintré următorii lui

Vlad al lui Roman de Ucea, care la anul 1509 a căștigat moșiile confiscate de la boerii amestecați în revolta lui Mihnea-Vodă. Veđi mai sus Roman de Ucea.

f) *In Arpașul-inferior*, cu 204 case și 929 locuitori.

Am vedut la boerii din Vistea-inferiőră, că ei au fost căpăt de la *Mircea Vodă* și li-s'au confirmat prin scaunul boeresc din anul 1511 stăpânirea boeronatului Vistei și Ucei, cum și a jumătății din boeronatul de Arpaș, prin urmare în privința ambelor jumătăți ale boeronatului din Arpaș aflăm ca stăpânitori pe următorii boeri:

1. Ca compozesori ai primei jumătăți din boeronatul Arpaș adjudecate cu sentința din anul 1511, citată la Vistea-inferiőră, sunt așezați în Arpașul-de-jos: *Vaszil, Vaszul, Vasz* și *Popa de Alső-Arpaș*, numeră aprópe 41 patri-familii, cari au scos litere confirmatoriale de la M. Apafi din Sighișora 12 Februarie 1663, date lui *Ladislau* și *Radu Oprei Popu* și lui *Barszan* și *Raduly Vaszil de Alső-Arpaș* pe baza sentinței tribunalului de Făgăraș din anul 1511.

2. In cealaltă jumătate a boeronatului de Arpaș se presintă familia *Judele, Zsudele, Sudele* de *A.-Arpaș*, a cărei descendență, circa 37 patri-familii, e următoarea: *Bude Sudele* ca stră-strămoș a avut un fiu cu numele *Ztoika Sudele*, ear' acesta ca strămoș a avut cinci feciori: pe *Ztanchul, Ztan, Radul* numit și *Voikan, Opra* numit și *Fraczila* și pe *Ztoika* numit și *Iodor*; *Ztanchul Sudele* ca moș a avut doi feciori pe *Opra* și pe *Ztoika lui Ztanchul*; *Opra Ztanchul* ca tată a avut patru feciori: pe *Ztanchul, Opra, Radul* și *Bogdan*, ear' *Ztoika* asemenea ca tată a avut trei feciori: pe *Ztanchul, Nanes* și *Radul*; *Radul* supranumit *Voikan* a avut doi feciori pe *Bogdan* și pe *Opra Voikan* rectim *Vulcan*, — cari toți în ultima linie numiții, au fost confirmați în posesiunea jumătate a boeronatului

FOIȘORĂ

Omul cel gol.

— Imitație. —

În vremea aceea tră'a în Samaria un om, numele lui *Marcu*, al cărui fiu jucându-se printré niște stânci, căzu în prăpastie și muri. Ear' mama copilului, auđind strigătele lui dureroșe, grăbi să-l mântuiască, dar' și ea perli în adâncul prăpastiei.

Și auđind tatăl cele întâmplare, în grabă mare se întorșe de la câmp. Și vîđu cele două cadavre.

Și sfășindu-și vestmintele de pe sine, striga plângend:

— Rău este Dumnezeu!

Și din clipa aceea nu mai lucra la câmp, ci rătăcea neîncetat prin cimiteriu, și pe la marginea satului, și prin arături. Și mână-rea se pogo-i întunecată pe sufletul s'au.

Ear' într'una d'n zile se întâmp'ă, că pribegind el pe marginea drumului o mare mulțime de ómeni trecea pe lângă dinsul. Ș'n scurtă vreme toți se opriră și steteau liniștiți. Ear' dinspre o colină de aprópe se auđia glas de om zicend:

„Veniți la mine toți cei osteniți și împovărați și eu vă voi odihni pre voi. Luați jugul meu preste voi, că jugul meu este bun și sarcina mea ușoră este. Învățați-vé de la mine, că blând sunt și smerit cu inima. — Și veți afla odihna sufletelor vóstre”.

Și din nou se auđia glasul grăind:

— Fericiți sunt cei săraci, că a acelora este împărăția cerurilor. Fericiți cei curați la inimă, că aceia vor vedé pe Dumnezeu. Fericiți cei ce plâng, că aceia vor fi mângăiați.

Atunci omul își ridică capul. Și vedu mulțimea în jurul colinei, ear' în vërful ei vîđu un om în vestminte albe. Acesta singur stătea în picioare. Ceilalți ședeau împrejurul său.

Ear' omul cu vestmintele albe grăi earăși, zicend:

— Un împérat óre-care eși la marginea mării, ca să se preumbe. Și cum se preumb'a și-a ținut privirile pe întinsul apei și z'ise:

Colo departe ved o insulă pustie. Aduceți corabia să mergem azi acolo.

Ear' slugile răspuseră:

— Impérate și Dómne, înfricoșată este mișcarea mării prin locurile acestea. Omul care a trecut la insula aceea, înajoi nu s'a mai întors.

Dar' împératul le zise:

— Corabia mea nu se póte cufunda. Faceți cum vi-am poruncit.

Și trecu marea.

Și se întâmp'ă, că plimbându-se împératul pe acolo, întélni doi ómeni în năsip. Și ómenii ersu goli la trup și nu se mișcau.

Impératul zise suitei sale:

— Aceștia de bunăsemă sunt nantragiați. Cercetați și vedeți de mai este viétă în dinșii.

Ear' aceia cercetând răspuseră:

— Inima lor e încă caldă.

Și trezându-i pe ei îi întrebă.

Cine sunt?

Ear' aceia nu știau să răspundă, pentru că nenorocirea a întunecat mîntea lor.

Atunci împératul zise:

— Să-i ducem în țara mea. Și dați-i pe ei în grija ministrului meu.

Spușteți-i să 'i îmbrace pe ei după cuviință și să le dea lor casă și pământ, nutre-mént și muieri de soție, ca să trăiescă cum se cuvine ómenilor.

Și acela făcuă astfel.

Și se întâmplă, că după câțiva ani împératul își aduse sminte de cei doi ómeni și întrebă pe slugile sale, zicend:

— Cum trăiesc ómenii aceia?

Ear' slugile răspuseră:

— Acum foarte s'au îngrășat și s'au sporit.

Și împératul earăși întrebă pe slugile sale:

— Óre pomenescu-mé ei pe mine pentru bunătatea ce li-am făcut?

Aceia răspuseră:

— Nu te pomenesc. Sau și dacă te pomenesc, o fac acesta numai în sudalme și 'n injurături.

— Dar' pentru-ce mé injură? Au dór' li-am greșit cu ceva?

— Și dacă nu li-ai greșit, (răspunseră slugile) pe tine te injură, dacă e rea vremea sau e rea recolta, pentru-că a ta este țera;

Atunci împératul dese poruncă slugilor, zicend:

— Luați de la ei tot ce li-am dăruit și tot ce au căștigat după darul meu; și aruncați-i pe ei earăși pe insula cea pustie, în năsipul din care au fost ridicați.

Și eșind slugile, le luară casele, pământul, eomorile, femeile și coplii lor. Și pe urmă îi desbrăcară de haine și îi duseră pe insula cea pustie, în năsipul din care au fost ridicați.

Dar' aceia plângeau cu amar.

Și zise unul din ei:

— Rău este împératul! Pentru-că m'a despoiat de familie și de casa mea și de pământul meu și de tóte ce era drag inimii mele

Ear' celalalt răspunse:

avie prin *Balthazar Bathori* cu data Alba-Iulia 3 Martie 1591. — Dintră acestia Bogdan de A.-Arpas a căpătat diploma de nobil de la Sig. Bathori din Alba-Iulia 8 August 1596, cu armalele: pe scut militar triangular de colore celestină se vede pe câmp verde un cerb fugând și străpuns prin grumazi de o săgétă.

3. *Aldea de A.-Arpas*, 30 patri-familii, cu litere confirmatoriale de la M. Apafi din anul 1663.

(Va urma).

Din protopresbiterate.

Conferență preoțească în tractul M.-Oșorheiu.

— Raport special. —

E. Sângeorgiu, 16 Novembre v.

Cu deosebită însuflețire s'a adunat preoțimea tractuală la conferență în 9/22 Nev. în parochia *Egerseg*. Cu însuflețire și bucurie, pentru-că după-ee în trecut multe furtuni au trecut preste tractul nostru, acum Preaven. Consistoriu archidieceșan a liniștit spiritele agitate, aprobând alegerea de protopresbiter, făcută cu totalitatea voturilor, în persóna distinsului paroch din Nasna, *Stefan Rusu*. Sub influința acestei bucurii luarea preoțimei adunată în conferență va aduce rezultate frumoase. Lucruri multe bune, ca în conferența din anul acesta, nu s'au întemplat nici-odată în tractul nostru. Și acesta este a se atribui noului șef tractual, care prin destoinicia sa a putut câștiga cooperarea preoților pentru regenerarea tractului.

Serviciul divin s'a celebrat din partea preoților: N. Motora, D. Moisin, D. Sângeorgean și A. Olteanu, cu solemnitatea cuvenită, în fața numeroșilor credincioși. După terminarea serviciului divin se face invocarea dului sfânt din partea noului protopresbiter *Stefan Rusu*. Predica a rostit-o tinărul capelan din Islandul-mare V. Grindean. Predicatorul ne îndreptățește a spera, că cu timpul va deveni bun orator. Predica rostită de dsa atât ca compoziție, cât și ca rostire a fost bine succésă.

După serviciul divin preoțimea se adună la școala confesională, unde se începe conferența. Președintele prin o vorbire bine simțită, în care cu deosebire a mulțămii pentru alipirea preoțimei față de persóna dsale, deschide conferența. Parochul D. Moisin salută pe dl president ca pe noul șef al tractului și-i dorește rodnică lucrare pentru binele tractului. Conferența îl aclamă cu însuflețire.

Trecându-se la desbaterea singuraticelor obiecte puse la ordinea zilei, preoțimea intră în parte la discuții, luminându-se reciproc. Preoților liturgisitori li-se mulțămeste pentru celebrarea conștientioasă a liturghiei. Frumósa predică, după desbateri amănunțite și după lămuririle date de către predicator, se declară deplin succésă și autorului se dă mulțămiiă protocolară.

Preotul D. Sângeorgean dă citire recensiunii sale asupra lucrării despre tema, „Cari sunt scăderile poporului nostru...”

— Adevărat. Mare nenorocire s'a descărcat asupra noastră. Dar' cugetă la aceea, că noi noi am venit pe acest pământ și împăratul ni-a dăruit totu'. Dinsul ni-a dat haine, casă, hrană, pământ și mulieri, de la cari a-vurăm pe copiii nostri. Ear' că toate acestea le-a luat acum de la noi, cauza nu zace în răutatea lui, ci într'a noastră. Ear' slugile aușiră acestea și le povestiră împăratului.

Impăratul le zise:

— Drept este sufletul omului acelaia. Pentru-că în adevăr numai aceea li-am luat îndărăpt, ee le dădusem. Dar' dacă li-am putut da odată, le pot da și a doua, oră. Și le pot da în doi și în trei, și în zece și în sut. Intorțeți-vă dar' la insulă și aduceți înapoi pe cel drept: să-l așezăm earăși în casa, în familia și în averea lui. Ear' pe cel-alt lăsați-l acolo, în pustietate.

Ear' — slugile făcură întocmai.

Atunci omul cu vestmintele albe privi în jurul seu, peste mulțime și zise:

— Ochiul căruia este întunecat, acela nu vede. Inima căruia este întunecată, acela nu înțelege. Dar' voi să nu fiți orbi și nici neînțelepți.

Iată și sămănătorul scote bucatele ee bune din grânele sale și-le sămână în pământ; și nu se tângue, că sămânța putrezește. Căci

cețită în conferența trecută de parochii I. Suceava și D. Moisin. Constată, că tema lucrată de I Suceava și D Moisine o lucrare aprofundată făcută cu aparat științific, aducându-se date statistice comparative între poporul nostru și alte popóre; și demonstrându-se, că de puțin s'a făcut la noi în privința acesta, ear' în urmă făcându-se propunere concretă, că ce ar trebui să se facă pentru sanarea relelor ce bântuie poporul nostru. Recensentul propune, ca autorul să-și publice a esta lucrare într'adevăr științifică, pentru-ca prin citirea ei și alții să-și înmulțescă meșagăzina de cunoștințe, ear' protopresbiterul să o trimită fie-cărui preot pentru citire și copiere. Se constată, că tema lucrată de parochul D. Moisin e o lucrare bine compusă pentru combaterea beției cu argumente scóse din sf. Scriptură. Autorului se dă mulțămiiă protocolară. După citirea rezoluțiunilor consistoriale, cari se iau spre știre, parochul I. Suceava propune a se vota Escelenței Sale domnului arhiepiscop și metropolit *Ioan Metianu* mulțămiiă protocolară, exprimându-și conferența supunerea omagială și recunoștința cu deosebire pentru apărarea școlei noastre în timpurile acestea grele; ceea-ce se primește într'entusiasme aclamări. Capelanul V. Grindean atrage atențiunea preoțimei asupra sfaturilor date de dl comisariu N. Ivan cu ocaziunea alegerii de protopresbiter, de a ne ridica în centru biserică și casă protopresbiterală. Cei 11 preoți prezenți au dat o dovadă de simțul lor de jertfire, de dorul de înaintare a tractului, subscriind la moment suma frumoasă de 1175 coróne pentru școala acela. Subscrierilor s'a alăturat și clericul Teodor Muica cu 50 cor., fiind present la conferență.

Sperăm că și ceilalți preoți, absenți de la conferență, vor da din puținul lor, pentru a ajuta o cauză atât de înaltă.

Eshauriat fiind programul zilei, președintele mulțămeste membrilor conferenței pentru activitatea dovedită și le cere binevoitorul concurs și pe viitor, ca să aducă în ordine ceea-ce au negles alții. Mulțămiiți în internul nostru, că ni-am aflat pe bărbatul doririlor, care va aduce pace și bunăînțelegere în tract, și voioși am luat adio unii de alții, ca să ne vedem la următoarea conferență în Muréș-Sângeorgiu.

După terminarea conferenței preoțimea s'a adunat la ospitala masă a părintelui Bărsan, unde am avut bucuria a vedea pe părintele Bărsan, abia sculat dintr'un morb greu, în mijlocul nostru, uitându și pentru un moment durerile morbului, de bucuria vederii confrăților la casa sa. La masă s'a colectat pentru nefericiții arși din Câmpeni 25 cor. 60 fil. Așa de amintit că nici de astădată n'au lipsit toastele obicinuite: pentru I. P. S. D. arhiepiscop și metropolit *Ioan Metianu*, pentru noul protopresbiter *Stefan Rusu*, etc.

Ne-am depărtat apoi mulțămiiți, că conducerea tractului a ajuns în mâni dibace și pacea și buna înțelegere, atât de mult lipsită în trecut, și-a făcut întronisirea într' preoți și protopop.

Te—a

știe dînsul că din aceea răsare viță nouă și că totul i-se răsplătește în zece și în sut. Au se cuvine ore să cărtim, când Tatăl nostru cel din ceruri tot asemenea porcede cu bunurile noastre, luându-le și împărțindu-le? Adevăr grăiesc vouă: un grăunte nu se perde din mâinile sale, necum viță omenescă!

Ear' Marcu, auzînd acestea, se umplu de cutremur. Și întretă pe cei de lângă sine: — Cine este acel om, cu graiu atât de dulce?

Acea îi răspuseră:

— Au nu știți? Acesta este Iisus, de cât care mai mare într' profesii nici-odind n'a fost. Ear' Iisus striga earăși grăind.

— Cine vrea să vină după mine, să-și ia crucea sa și să se mi urmeze.

Atunci Marcu se apropiă și cădî în genu-nuchi, își ridică ochii scaldăți în lacrimi spre dînsul zicând:

— Lasă-mă să-ți urmez!

Ear' Iisus răspuse:

— Adevăr, adevăr grăiesc ție, Marcule, mai înainte de ce mi-ai zis: „Lasă-mă să-ți urmez”, tu mi-ai urmat. Căci nu acela îmi urmăză mie, care calcă pe umbra mea, ci acela care în inima sa primește învătăturile mele.

(gh. t.)

† Ioan Broju.

În momentul când punem fóia sub tipariu primim știrea tristă, că preotul capelan militar *Ioan Broju*, asesor consistorial onorar, a încetat subit din viață în nóptea trecută.

Ioan Broju a fost timp îndelungat redactor la ziarul nostru, și în general a fost un fiu adevărat al bisericii noastre.

În tinerețele sale a scris frumoase povești, cari s'au publicat în „Convorbiri literare”.

Ca preot militar a fost iubit și stimat de toți, făcându-și esact datorințele.

Dumnezeu să-l odihnescă în ceta dreptilor!

Inmormântarea, după cum suntem informați, se va face Mercuri.

Școle „grecești” în Macedonia.

Revista „Bulletin d'Orient” din Athina făcând statistica școlilor creștine din Turcia scóte la ivélă că școlele grecești din Macedonia și elevii acestor școle sunt în preponderanță majoritate față cu școlele române, bulgare și serbe și cu elevii acestora, — pentru a dovedi că după raportul de naționalitate Macedonia compete Greciei. „Conservatoriul” din București reflectând la acesta statistică — grecescă, scrie în numărul de Mercuri (30 Novembre n.) următoarele:

„... La urma urmei și statistica făcută de *Bulletin d'Orient* ar fi fost bună dacă nu era făcută la Athina, unde și vara și iarna temperatura te provóacă la reverie. Pentru tot omul serios, se înțelege că afirmațiunea lui *Bulletin d'Orient* nu póte fi de cât o afirmațiune paradoxală, căci nu după numărul elevilor se judecă naționalitățile — în Orient, se înțelege, — ci se ia ca criteriu limba vorbită de majoritatea populațiunii. Noi nu tăgăduim, că Grecii au, de pildă, mai mulți elevi de cât noi, dar știm și mijlocele prin cari își populéză școlele. Prin biserică, prin cler, prin irfuiințe, prin fel de fel de mijloce nepermise, în fine. Centigutul elevilor din școlele grecești este de cel puțin 80 la sută de elevi români. Grecii vor se convingă lumea însă că prin numărul superior al elevilor li-se cuvine Macedonia.

După *Bulletin d'Orient*, Grecii au în cele cazale ale vilaeului Salonie și a insulei Tasso 521 de școle, 787 de institutori și institutóre, 32,534 elevi. Bulgarii au 319 școle, 493 institutori, 9,544 elevi. Românii au 20 școle, 28 institutori, 383 elevi; Sârbii au 21 școle, 52 institutori, 532 elevi.

O rectificare capitală: din cele 51 școle grecești numai 200 sunt grecești, celelalte sunt făcute în sale românești și bulgărești: căci am voi să ne spună ori-care grec, dacă la Mejenia, unde au 50 de școle, există un grec, de leac? dacă în regiunea Sarresului, unde au peste o sută, există un grec afară din orașele Xante, Drama, Doxt și Gavala? Acolo nu sunt de cât *Români*, și nu cu penajul străin se pot fálă páserile rapace.

În cele 15 cazale ale vilaeului Monastir Grecii au 477 școle, 677 institutori și 27.106 elevi; Bulgarii au 242 de școle, 380 institutori, 8767 elevi; Românii au 39 școle, 117 institutori, 1979 elevi; Sârbii au 32 școle, 60 institutori, 1.142 elevi. Socotela e limpede. Pentru cine a studiat cât de puțin cestiunea macedonenă, știe procedurile grecilor, ear' pentru cine a studiat Macedonia știe că nu există în vilaeul Bitoliei nici un sat grecesc afară de câteva pe la frontarii. Prin urmare, chiar dacă numărul elevilor și al școlilor grecești ar fi adevărat, tot nu constituie scóta un drept asupra Macedoniei. Ca mâne toate școlele se vor desființa, toți elevii vor veni la noi, la Români, și Grecii vor numera bóbele de mătâni. Are însă statistica grecescă o parte interesantă: aceea că ne arată cum știu să lucreze dênșii și cât de nepăsători suntem noi!”

NOUTĂȚI

† Principele Frideric de Hohenzollern, frate mai mic al M. Sale Regelui Carol din România, a decedat Vineri, la orele 2, în etate de 61 ani. Augustul defunct era general prusian de cavalerie în disponibilitate. Mórtea l'a ajuns în sanatoriul din Neuwejtel-bach, în Bavaria, unde a fost dus înainte cu două săptămâni.

La colecta pentru zidirea catedralei au intrat pe lista parochiei *Scoreiu* (tractul Avrig) următoarele contribuiri: de la Dionisie și Elisaveta David 150 coróne; inv. Ioan Georgescu 5 coróne; Ana Georgescu 5 coróne; net. Alexandru Comăia 4 coróne; Olimpia Comăia n. Százsebes, Ovidiu N. L. Comăia, Elena N. Pop, Georga și Parachiva David, Ioan și Susana Orz, câte 2 coróne; Timoteiu D. David, stud. cl. VI. gimn. în Brașov, Maria D. David, Ioan Vasilie Haugan (?), v-not. Petru Moldovan, Cornelia Moldovan n. Streza, Ioan Pop David paroch gr. cat., câte 1 corónă. De tot 180 coróne.

Intruniri de protestare. Eri, Duminecă, au ținut Ronăcii și Săbii din cercul electoral Săn-Miclăușul-Mare (comit. Torontal) adunare de protestare în contra proiectului de lege al ministrului Berzviezy, în comuna *Nereu*, ear' pe Joi e convocată adunare mare românească tot în scopul acesta, la *Chișineu*, unde își vor da înă nire alegătorii români din cercurile electorale *Chișineu* și *SăntAna*, comitatul Aradului.

Adunarea din Dej, ținută în 22 Novembre n. fiind de față cam o miie de Români, a votat următoarea rezoluțiune: „Românii alegători din comitatul Solnoc-Dobă protesteză cu tărie în contra noului atac asupra drepturilor neprescriptibile, dreptul înăscut la limba maternă, care singură e capabilă a le săigura dezvoltarea culturală. Esprimă mulțămiiă și venerațiune ar hiericilor români pentru pașii întreprinși în contra proiectului de lege, întru apărarea autonomiei garantate prin lege, și declară, că zădarnică va fi în veclii viilor ori ce încercare de a ne răpi limba strămoșească”. Adunarea a decis apoi să se trimită cerisori de mulțămiiă amb'lor metropolii români. Exponul asupra situațiunii l'a făcut într'o vorbire temeinică, ascultată cu încordată atențiune, dl *Dr. Ales. Vaida-Voevod*.

Pentru conferența națională. Delegați pentru o eventuală conferență generală națională au fost aleși în comitatul Solnoc-Dobăca următorii: 1. Pentru cercul Dejului: *Dr. T. Miha'y*, protop. gr. cat. Velle, *Dr. Romanțanu*. 2. Pentru cercul Ilenzii: *Dr. Al. Vaida Voevod*, *Dr. Barbul*, *Dr. Buzura*. 3. Pentru cercul Icolodului-mare: *Dr. Ioan Vaida Voevod*, *Dr. I. Charecheș* și *Sabin Coroian*. 4. Pentru cercul Batleanului: *protopopii Pușcar* și *Herman*, apoi *Dr. I. Sliav*. 5. Pentru cercul Lăpușului: *Dr. S. Micșă*, *Dr. Colceriu* și *G. Petrovan*.

Adunarea generală a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiu”, precum ni-se comunică, se va țină în una din Dumnele din cursul lunei Decembre n. în comuna *Reciu* (cerc. Merceures).

Alegere. În 15 Decembre n. se face în Sibiu alegerea unui membru în comitatul municipal comitatens, devenit vacant prin mórte. Parte la votare iau alegătorii din cercul prim electoral al Sibiuului. Locul de alegere: casa sfatului. Alegerea se începe la orele 9 dimineața.

„Conservatoriul” din București este rugat a constata, că „întimpinările judițoase” făcute conferenței dlui *Soyanos Et'k*, ținută în 26 Novembre n. în Budapesta, sunt reproduse din ziarul nostru, numărul 125, nu din „Gazeta Transilvanie”, cum greșit afirmă în numărul 255.

† *George Băaș*, fost comerciant de frunte în Caransebeș, a decedat Marți, săptămâna trecută, în Caransebeș, în frumoasă etate de 90 ani.

Un ordin uman. Ministrul de războiu al Franței a dat un ordin către toți comandanții trupurilor de armată, îndrumându-i să dimită din serviciul activ militar pe toți soldații al căror organism corporal nu dispune de suficiență forță de rezistență față cu greutatea serviciului, deosebi pe cei atacați de tuberculosă, ori cu inclinațiune spre acest morb. Zărele franceze spun, că în urma acestui ordin medicii au superarbitrat deja vreo șapte mii de soldați, cari toți au fost dimiși a casă.

Al 56, 57 și 58! Cassariatul „Reuniunii române de înmormântare din Sibiu” a solvit urmașilor legiuitori ai răposiților: Ioan Stanciu, econom, ai junei Maria Dejan și Ana Motronea, căsătorii din urmă din Popăca, ajutorii statutar. Acestea formează casurile 56, 57 și 58 de morți din anul acestei reuniuni.

Din Constantinopol se telegrafiază, că patriarhul a înaintat Sultanelui memorandum confidențial în chestia crizei din Fazar. Pără la rezolvirea crizei acțiunea puterilor mari, în favorul Arămanilor, atrebut să fie întreruptă. Va fi reluată însă după anul nou, pe când se crede că va fi delătura criza de la patriarhie.

Colegiul din Dobrițin — și ajutorul da stat. Colegiul reformat din Dobrițin, înlocuit ca și școala superioară reformată din Sărosparik, luptând de mai mulți ani cu lipse materiale, unui dintre membrii conventului districtual s'au levat în conventul de astă-primăvară ideea, ca să se cede de la guvern ajutorii pentru susținerea colegiului. În conventul de toamnă, ținut săptămâna trecută, comitetul a făcut apoi propunere formală pentru a se cere ajutorii de stat, dar propunerea a fost respinsă cu majoritate de un vot (32 contra 31), pe motiv că „nu e permis să espună eventualităților viitoarelor evoluțiuni politice” colegiul din Dobrițin: „vândria regnicolă și protestantismul magiar”.

Doi nebuni. Intr'un hotel secundar din Budapesta s'au împușcat Mercurii doi tesiorași: Kassai László, în etate de 18 ani, și amicul său Kelemen Sándor, în etate de 17 ani, din cauză că amândoi erau îndrăgostiți în o fată, care însă nu se putra hotărî să alégă pe óre-careva dintre ei. Nefericiții de această hesitare a fetei, prietnii s'au hotărît să se sinucidă.... Adevărați nebuni!

Prelegere publică despre șarlach. Mercurii s'era profesorul de medicină Dr. Gerlóczy Zsigmond a ținut la „reuniunea igienică regnicolă” în Budapesta prelegere despre șarlach și celelalte bóle contagioase, cu deosebită considerare la grassarea șarlachului în Budapesta. În firul prelegerii Dr. Gerlóczy a susținut că grassarea mai lină (în măsură mai neînsemnată) e cu mult mai periculoasă, fiindcă dă mai multe prilejuri de contagiare, neobservându-se din partea publicului măsurile de apărare cu așa strictețe ca în cazuri de grassare acută. Ear' cu privire la școle a susținut că șarlachul nu prin școle se răspândește, ci prin alimente (deosebi prin lapte). De aceea închiderea școlilor în timp de șarlach nu e necesară. E înomies necesară însă în timp de epidemie de vërsat, care prin contactul copiilor în șolă se respândește mai puternic.

Baie de aburi. În 11 Decembre st. n. se va face deschiderea băii de aburi din strada Morii și Paroul-Șoldiș în Sibiu, renovată și ajustată conform cerințelor moderne.

Știri din România. Inaugurarea monumentului regretatului Gogu Cantacuzino, fost ministru și fruntaș al partidului liberal, s'a făcut ieri, Duminecă, în București. Au vorbit următorii: prim-ministrul Sturdza în numele guvernului, I. Calinderu în numele creditului fonciar rural, I. G. Bibicescu, Em. Culoglu și în urmă primariul Robescu. Numeroase corone au fost depuse. Monumentul e ridicat pe piața Lónei.

— În sesiunea actuală a corpurilor legiuitoare române se va face propunere din inițiativa parlamentară, ca să se creeze o casă de asigurare pentru țărani în contra recoltelor slabe. Conducerea și administrarea să o aibă statul, ear' asigurarea să fie obligatorie pentru toți țărani. Iată o idee bună!

— Mausoleul lui Mihailu Vitezul de la mănăstirea Dealului, lângă Tërgoviște, se va inaugura Dumineca ce vine, cu mare solemnitate. Sărbările se aranjază sub auspiciile dlui Tocilescu, profesor universitar.

— Z'arele din România laudă mult conferința publică ținută la Ateneul din Giurgiu, în 15 Novembre v. din partea dlui N. Droc-Barcianu, director și profesor în Giurgiu, care a vorbit despre „Calinderu și nestatornicie”. Dl Droc-Barcianu va mai ține o conferință publică în 20 Decembre v. despre „Cultul păgân și creștin”.

Teatrul orașenesc.

Luni (5 Decem): „Der schöne Rigo”, operetă în 2 acte, de L. K-enn și E. Lindau.

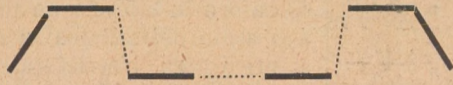
Marți (6 Dec.): „Der Meister”, dr. în 3 acte, de Hermann Bahr.

Studiu din sfera iconografiei orientale.

De Dr. Miron E. Cristea.
(Urmare)

2. La biserica Vergu, sau a sfintului Mina, iconostasul are formă foarte interesantă și o grupare foarte caracteristică a icónelor. Basa frontariului, din lipsa de spațiu, nu e obli. În un rând este numai ușa mijlocie cu icónele de lângă ea; apoi linia bazei frontariului ia o direcție spre mijlocul altariului, formând astfel hipotenușa unui triunghi și câștigând o suprafață mai mare. Vezi fig. ... 1 și 2 = iconițe mici, 3 Maria, 4 Iisus.

3. Iconostasul bisericii Pitar-Moșu din București încă are o formă deosebit de caracteristică. Din lipsa de spațiu ușile diaconesti s'au făcut aproape vertical spre pãrețele icónelor principale. Fig. de mai jos indică forma bazei acestui iconostas.

Prin acesta se cruță atâta spațiu, cât sunt de lungi ambele uși laterale. Partea punctată arată locul ușilor.

4. La mănăstirea de la Argeș icónele se reduc la icóna lui Iisus și a Mariei, în mosaic de Veneția. Celelalte 2 din rândul I lipsesc total. Rândul al II-lea îl formează mai mult niște decorațiuni în sculptură, și între ele de-asupra ușii împărătești sfânta năframă; de-asupra celei sudice bustul apostolului Pavel, de-asupra celei nordice bustul apostolului Petru. De-asupra la mijloc Crucifixul, respective Trimorphon (Iisus pe cruce, Maria și Ioan evangelistul de ambele părți). Vezi fig. nr. ... P = Petru; N = sfânta năframă; P = Pavel.

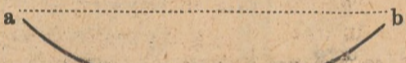
5. Inrudit cu cel de la Argeș este iconostasul de la Constanța, numai ceva mai complet, cuprinzând și pe apostoli. Vezi fig. nr. ...

6. Foarte redus e și frontariul bisericii din Bușteni. Vezi fig. nr. ...

Iconostase tipice.

Asemenea iconostase tipice, sau complete, se găsesc în mai multe biserici românești. Așa:

1. La Sfântul Spiridon din București; numai cât din lipsa de spațiu s'a dat tẽmplei o formă semicercuală. Pictura e făcută în mare parte de Tãtãrescu, dar' este deja total afumată. Această biserică mai mult aduce cu forma catedralei din Sibiu. Are și ea 2 turnuri mai înalte decât cupola cea mare. Lungimea e 35 metri, și e cea mai mare biserică românească din București. Frontariul e frumos. Padimentul e din marmură cuadrată, așezată în forma de cruce cu un fel de postament în pronaos. Vezi baza frontariului în figura de mai jos.

2. La sfântul George vechiu din București. E făcut de firma Babic din București. E unul din cele mai mari. Are toate 4 rândurile de icóne. 1. Cele împărătești. 2. Prasnice 12. 3. apostoli 12. 4. Proroci 12. În mijloc de-asupra ușii împărătești este sfânta năframă, apoi sfânta treime, etc. până la trimorphon.

Pictura este făcută atât la frontariu, cât și pe internul întreg înainte cu 20 de ani de pictorul Ioachim Pompilian.

3. Iconostasul bisericii sfântul Nicolae (Tabacu) din București are baza indicată în fig. de mai jos.

Lângă ușa împărătească în dreapta: Iisus, ușa cu arhangeli, Nicolae, Archiereu; în stânga: Maria, arhangel pe ușa, capul sf. Ioan, Maria.

De-asupra ușii împărătești e sfânta năframă, apoi prasnicele, apostoli, proroci; ță sub rãstignire cina cea de taină.

Biserica e zugrăvită din nou la 1900 de zugravii Petru și Antonie Serafin. Pictura e modernisată. Une-ori au imitat și ei artiști apuseni, d. e. la scena lui Iisus în grădina Getsimani cu cei 3 apostoli adormiți.

4. Frumos este frontariul de la Domnița Balașa, sculptat în atelierul casei Babic. E bogat în sculpturi de fel și fel de frunze, viță de vie, struguri, în jurul icónelor lauri; ear' la ușile laterale are sus cunoscutele arcuiri românești, adecă un semicerc și de capetele lor se fixeză alte 2 segmente, o figură arhitectonică, pe care în București și în totă România o aflăm atât la biserici cât și la case private și publice, aplicată în diferite variante; de aceea arhitecții au declarat-o românească. Așa e la sfinții voivozi portalul, la biserica Amza întreg frontariul, la sfântul George-nou din București de-asupra ușilor împărătești, la hotel Caraiman din Sinaia. etc. etc.

Dinaintea celor 4 icóne împărătești, toate ferecate în argint, sunt fixate aceleași chipuri în iconițe mici de argint, cari servesc pentru sărutat. De-asupra ușilor împărătești e ochiul Tatãlui în o aureolă triunghiulară, mai sus sfânta Treime în o elipsă mare, lângă ea și de-asupra icónei lui Iisus 2 apostoli tot în câte o ramă eliptică, de-asupra Mariei alți 2 apostoli. Acestia se ridică până la o 1/3 din înălțimea elipsei celei mari, ear' de-asupra începe o fașie semicercuală cu 12 medalioane mici, cu tot atâtea busturi de proroci. În rândul I, de-asupra ușilor și icónelor laterale, se află alți 4 apostoli, și în rândul al II-lea de-asupra aceluiași loc 5 prasnice în rame, ca niște ferestri romane. De cealaltă parte se află în etagiul I earăși 4 apostoli, și în al II-lea 5 prasnice, ear' 2 prasnice sunt cu spatele lipite de pãrețele altariului, vertical spre celelalte. Atât prasnicele, cât și apostolii și proroci sunt mici; abia se pot distinge de jos. Mai mărișore

sunt numai cele 4 icóne de jos. Înaintea iconostasului ard 13 candelă cu câte 4 vase pentru unt de lemn, apoi mai sunt 2 feșnice mari metalice cu câte 3 lumini, 4 feșnice metalice mai mici cu câte 7 lumini și alte 4 cu câte 1 lumină lângă mășuța rotundă (la Maria) și tetrapod (la Iisus). De aceea și icónele sunt aproape total afumate. Vezi și mai târziu la capitulul „Luminarea”.

Caracteristic e la această catapitẽsmă, că prasnicele sunt în rândul al II-lea. Vezi fig. nr. ... , care redă acest frontariu în liniamente generale.

5. Tipică este și catapitẽsma bisericii metropolitane din Iași, cea mai mare biserică din România. I. Icónele împărătești. II. Prasnicele. III. Apostolii. IV. Prorocii. V. Trimorphon. Baza iconostasului este ca cea de la Domnița-Balașa, ear' icónele ca la un iconostas tipic, cu deosebire numai că lipsesc evangeliștii și sudariul, ear' de-asupra ușilor împărătești în loc de Maria, din rândul al IV-lea este sfânta Treime, și de-asupra ei Invierea și apoi Crucea. Vezi fig. nr.

6. Asemenea este completă și cea de la biserica din Piața Amzei, în București; ba aici în rândul de-asupra sunt toți 16 prorocii, 12 în medalioane orizontale așezate, ear' 4 sunt mai sus.

7. Intrăgă e și templa bisericii parohiale din Putna. Așezarea prorocilor 6x3 = 18 prezintă o variațiune nouă. Vezi figura nr.

8. Asemenea tẽmpla bisericii Mirẽușilor. Aici aflăm chiar și figurile din vechiul testament de desuptul icónelor împărătești. Prasnicele sunt în două rânduri suprapuse, câte șese. Samẽnã cu frontariul de sub nr. următor. Vezi fig. nr.

9. A catedralei de la metropolia din Cernãuți, fig. nr. Prasnicele urmertzã astfel:

1. Nașterea Nãscãtoarei de Dzeu.	8. Invierea.
2. Intrarea în biserică.	9. Înãlțarea (prea apãsatã).
3. Nașterea Domnului.	10. Rusaliile.
4. Botezul Domnului.	11. Schimbarea la fațã.
5. Intimpinarea Domnului.	12. Adormirea Maicei Domnului.
6. Bunavestire.	N = Sfânta nãframã.
7. Intrarea în Ierusalim.	B. V. = Bunãvestirea.

10. Ear' frontariul de la biserica din mănãstirea Putna este peste cel tipic, mai cuprinzând de-asupra celor 12 prasnice și 12 scene din patimi, un lucru acesta de tot rar.

Ordinea praznicilor e acẽsta:

1. Nașterea Mariei.	7. Schimbarea la fațã.
2. Aducerea în bisericã.	8. Intrarea în Ierusalim.
3. Bunavestirea.	9. Pogorirea Domnului în iad.
4. Nașterea lui Christos.	10. Înãlțarea.
5. Intimpinarea.	11. Rusaliile.
6. Botezul.	12. Adormirea Maicei Domnului.

Lipsește invierea (?)

Patimile sunt urmãtoarele:

1. Christos în grãdina Getsimani.	7. Judecarea lui Christos și In-
2. Prindrea lui Christos.	coronarea cu cununã de spini.
3. Christos înaintea lui Hana.	8. Christos duce crucea.
4. Christos înaintea lui Caiafa.	9. Il întind pe cruce.
5. Christos înaintea lui Pilat.	10. Rãstignirea, Maria, Ioan E.
6. Il desbracã și il bat.	11. Luarea de pe cruce.
	12. Așezarea în mormânt.

Dedesupt I = Lãpãdarea lui Petru.

II. Moisã cu rugul de foc.

III. Nedescifrabil. O figurã cu lanț la picior.

IV. Apostolii, când au cãutat în grãpã pe Iisus.

Pe capetele crucii de la rãstignire aflãm simbolurile evangeliștilor cu aripi și aureolã.

De-asupra ușii împărătești mai e potirul cu Iisus, ieșind din el.

Templa e de pe vremea lui Stefan-cel-Mare și a urmașilor imediați.

Sculptarea ei e bogatã. Vezi fig. nr.

Templa se făcea în vechime din zid, ca la multe biserici din Transilvania; apoi din lemn, sculptat frumos. Astãzi au început a se folosi și alte materii. Așa la biserica grecescã din București e cioplitã în marmorã albã. La Brãila asemenea vor sã o facã din marmorã. La Curtea de Argeș asemenea sunt multe pãrți din marmorã (soclu onyx și din (stãlpii), cupru aurit.

În biserica lui Christos Mântuitorul din Moscva și a sfântului Isac din Petersburg templa e de marmorã și cu colonne din malahit. Biserica costã 45 milioane de franci.

În Rusia aflãm temple*) construite întregi din argint masiv. Așa d. e. cea de la catedrala Uspenskaia din Moscva (1474) conține 5400 kgr. aur și argint curat. Icóna muntelui Sinai din altar singur cuprinde 8 kgr. aur. Petri scumpe încã sunt multe. E o adevãratã minune, zice arhim. Nifon de la Sinaia. — De argint curat și auritã e și templa Nașterii Maicei Domnului din capela de la palatul Kremlin (Moscva), apoi templa bisericii Cazan din Petersburg, cu prestol cu tot, are 1640 kgr. argint.

*) Pe pãreții bisericii sunt scene biblice mai puține (abia vr'o 9), binișor lucrate de pictori francezi, dar' sunt în spirit apusãn. Anume în hora drẽptã: Nașterea șus pe boltiturã, pe pãrețe la rãșãrit Invierea, la nord Pogorirea duhului sfãnt. Maria încã-i între apostoli. Și asupra ei se coborã Umbra de foc. În hora stãngã sus: Cina, rãșãrit: Luarea de pe cruce, nord: Intrarea în Ierusalim.

Dinaintea corului e o boltiturã cu tatãl, aureola e triunghiularã, ear' pe pept e porumbul cu aripile întinse (ca la metropolia din Iași în 2 locuri). În dreapta ține globul pãmẽntului, în stãnga sceptrul. În colțuri sunt ingerul și animalele evanghelice cu aripi.

Toți pãreții nepictați sunt obduși de marmorã. Cãmpul e galben, împãrțit cu niște vrese roșii, ear' columnele, ce în parte ies ceva din pãreți, și colțurile pãreților, din marmorã vineție.

*) În clopotnița Ioan Veliky sunt și câteva clopote de argint.

Nr. 884/904.

[331] 2-3

Concurs

Pentru întregirea postului de paroh în parohia Almasul-mare-Brădet, protopresbiteratul Orăștiei se deschide concurs cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele împreună cu acest post sunt cele fasonate în cota B., pentru întregirea venitelor preoțești de la stat.

Concurenții au a-și așterne cererile instruite conform normelor din vigore, în termenul deschis, la subsemnatul oficiu protopresbiteral, și a se prezenta poporului pentru a cânta respective a celebra și cuvânta.

Orăștie, 17 Novembre 1904.

Oficiul protopresbiteral Orăștie, în telegere cu comitetul parohial.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Tainele cerului, de C. Flamarion (trad. Haralambie G. Lecca)	1.50
Cuib de șofimi, poem dramatic în versuri, de I. C. Bistrițeanu	1.50
Ziariul unui Pierde-Vară, de George Coșbuc	2.—
Portretele lui Eminescu, notițe biografice, de Ioan Scurtu	—80
Foiletone, de Ilarie Chendi	2.50
trimise cu posta pentru fiecare exemplar 10 bani mai mult.	
Dureri înăbușite, de M. Sadoveanu	2.—
Poezii, de Haralamb G. Lecca	1.50
De dragul celor mici, nuvele și schițe, de Vasile Pop	1.50
Armîna (românca), roman social din epoca renașterii poporului român de la Pind, de P. Vulcan	2.—
Povestiri, de Mihail Sadoveanu	1.50

Istoria literaturii religioase a Românilor până la 1868 de N. Iorga	3.50
Cultura română și politicianismul, de Rădulescu-Motru	1.50
Cuvinte adevărate, de N. Iorga	2.50
Drumuri și orașe din România, de N. Iorga	2.50
Geniu Pustiu, roman original inedit, de Mihail Eminescu	2.—
Urmașii Romei, novele și schițe, de George Cair	3.—
Eu rîd, tu rîzi, el rîde, de G. Ranetti	2.—
Povești populare, de Alex. Florin	2.50
Călătoriile lui Enache Cocoloș, de Th. D. Speranță	2.—
plus 20 fil. porto postal.	
Sate și mănăstiri din România, de N. Iorga	2.50
Din viața romană, de Ion Kalinderu	4.—
plus 30 fileri porto postal.	
Idroterapia medicală, de Dr. G. Baiulescu	10.—
porto 72 fil.	

Au apărut în Tipografia arhidieceșană:

Noul abecedar de Dr. Petru Șpan
Prețul e 40 fileri.

Călăuza noului abecedar
De acelaș. — Prețul 20 fileri.

Se pot procura de la **Librăria arhidieceșană.**

Nr. 116/904

[329] 2-3

Concurs

Prin acesta se publică concurs pentru ocuparea postului de paroh în parohia de clasa a III-a Streiu Sacel și filia Crișeni, tractul Hațeg, cu termen de 30 zile de la prima publicare în „Telegraful Român”.

Emolumentele sunt cele fasonate în cota B. pentru congruă.

Concurenții se și trimită cererile lor, instruite conform normelor în vigore, subsemnatului oficiu protopresbiteral și se prezente în vr'o Duminecă sau sârbătoare în biserica de acolo spre a și arăta desteritatea în cântarea și predicarea bisericășcă.

Hațeg, în 12 Nov. 1904.

In telegere cu comitetul parohial.

Oficiul protopresbiteral gr. or. Hațeg.

Titu V. Gheaja
protopresbiter.

Somatosă

albumină de carne solubilă
conține stoffele nutritive ale cărnii (corpuri de albumină și săruri) ca prav ușor solubil, fără gust, eminent

remediu întăritor

producător de apetit
pentru debili, persoane rămase înapoi în dezvoltare, pacienți de nervi, de piept și de stomac, pentru lehuze, copii cari sufer de rachitis, pentru convalescenți etc.
în formă de

Somatosă de fer

pentru cei ce sufer de chlorosă (Bleichsucht) recomandată de medici.
Somatosă de fer constă din somatosă, cu 2% fer în legătură organică.
Somatosă produce apetit în măsură mare.
S. capătă în farmacia și drogerii — Veritabil în pa hot original.
Farbenfabriken vorm. Friedr. Bayer & Co. Elberfeld
(despărțământul farmaceutic.)

Cruce sau stea dublă electro-magnetică

Patent

nr. 86967.

Nu e crucea lui Volta!

Nu e mijloc secret

vindecă și înviorază

Deosebită atențiune e a se aparat vindecă bole

pe lângă garanție.

da împrejurării, că acest vechi de 20 ani.

Aparatul acesta vindecă și folosește contra durerilor de cap și dinți, migrene, neuralgie, împedecarea circulațiunii sîngelui, anemie, amețeli, tîuituri de ureche, bîtaie de inimă, sgîrciuri de inimă, asma, auzul greu, sgîrciuri de stomac, lipsa poștei de mîncare, receală la mîni și picioare, reuma, podagră, ischias, udul în pat, influența, insomnie, epilepsia, circulația neregulată a sîngelui și multor altor bole cari la tractare normală a medicului se vindecă prin electricitate. — In cancelaria mea se află atestate incurse din tôte părțile lumii cari prețuesc cu mulțămire invențiunea mea și ori-cine pôte examina aceste ates.ate. Acel pacient, care în decurs de 45 zile nu se va vindeca i-se retrimite banii. — Unde ori-ce încercare s'a constatat zadarnică, rog a proba aparatul meu. Atrag atențiunea P. T. public asura faptului, că aparatul meu nu e permis se se confunde cu aparatul „Volta” deore-ce „Ciaul-Volta atît în Germania cît și în Austro-Ungaria a fost oficios oprit fiind nefolositor, pe cînd aparatul meu e în genere cunoscut, apreciat și cercetat. Deja iefinătatea crucei mele electro-magnetice o recomandă în deosebi

Prețul aparatului mare e cor. 6.—
folosibil la morhuri cari nu sunt mai vechi
[2] 112 de 15 ani.

Prețul aparatului mic e cor. 4.—
folosibil la copii și femei de constituție fôrte slabă.

Espedite din centru și locul de vîndare pentru țera și străinătate e:
MÜLLER ALBERT, Budapesta, V., strada Vadász 42/V
colțul straua Kálmán.

Paul Nendwich în Sibiiu.

Sobe

și

cuptore de fiert

cu prețuri variate
de la cea mai simplă până la cea mai bogată esecutare.

Liferarea de la depositul din

Sibiiu și Alba-Iulia

sau de la fabrică se face franco pentru orice stațiune de tren. (316) 5-6

La cerere se trimite lista prețurilor.

Depositul Paul Nendwich, Alba-Iulia.

Epilepsia.

Cine suferă de epilepsie (nevoie), convulsii și de alte morhuri nervoșe, se cêră broșură asupra acestora. Se capetă gratis și franco prin *priv. Schwanen-Apotheke, Frankfurt a. M.* (90) 84-52.

* T. Popovici *

12 CÂNTECE DE ȘCOLĂ

pentru 2 și 3 voci

CUPRINSUL:

Caetul I, pentru 2 și 3 voci egale: 1. Rugăciune. 2. Cîntec de primăvară. 3. Codrule frate de cruce. 4. Carul cu boi. 5. Ziua a apus. 6. Fetele casnice. 7. Țiganca. 8. Sunt fecior sdravén. 9. Eu méduc codrul rămâne. 10. Imn ocasional. 11. Patru păstori. 12. Cîntec la sf. Nicolae.
Caetul II: Cîntece pe 2 voci: 1. Rugăciune. 2. In ciresar. 3. Cîntec de primăvară. 4. Imnul unirii. 5. Marș vîntoresc. 6. Astăzi sicriul. — Cîntece pe trei voci: 7. Strugurel bătut de pîtră. 8. Cucule penă galbenă. 9. Vivat țera mea. 10. Imnul poporal. 11. Hora ostașilor. 12. Colindă.

PREȚUL fie-cărui caet 50 fil., plus 10 fileri porto

Editura Librăriei arhidieceșane din Sibiiu-Nagyszeben

Cărți bisericăști.

ACAFISTUL prea sf. Născătore de Dumnezeu și alte rugăciuni, cu litere latine, ed. 1898, legat simplu cor. 1.70, legătură mai frumôsă cor. 2.10, în piele roșie cor. 3.20, ediție de lux cor. 4 și cor. 5.20, peluche	7.70
AGHIAZMATAR, broș.	4.—
APOSTOLUL, lit. latine, ediție proprie .900, broș. cor. 7, leg. în piele neagră cor. 9.50, leg. în piele roșie cor. 11.50, ediție de lux broș.	8.—
(se légă conform dorinței comandatorului).	
BIBLIA ILUSTRATĂ, litere cirile, Testamentul vechiu și nou, nelegată cor. 10, legată	20.—
CAZANIA, cu litere latine, broș. 6, leg.	10.—
CHIRIACODROMION, neleg. cor. 12, legat	16.—
EVANGELIE, cu litere cirile, neleg. cor. 12, leg. cor. 20, în legată cor. 33, în catifea roșie	112.—
EVANGELIE, cu litere latine, legată cor. 20, în legată	33.—

EVHOLOGIU, cu lit. lat. (Molit velnic), broș. cor. 8 80, legat	12 40
HIROTONIER pentru sf. de preoți, litere cirile, leg.	4.—
LITURGIA sfântului Ioan Gură de Aur	1.—
LITURGIILE sf. păr. Ioan Crisostom. Vasile cel mare și Grigorie Teologul, broș. cor. 6, legat în pînză neagră cor. 8, fin broș. cor. 8, legat în piele	9.—
MINEILE pe 12 luni, în 12 volume latine, broș. cor. 130, leg. în piele roșie cor. 172. Se vind și în tomuri singuraticie 1 volum broș. cor. 11, legat	14 50
MOLITVELNICUL BOGAT, ciril, neleg. cor. 3 60, leg. cor. 5, fin legat	6.—
OCTOICH MARE, ciril, neleg. cor. 20, legat	26.—
OCTOICH MARE, latin, nelegat cor. 22, legat	27.—
OCTOICH MIC, litere latine, ed. proprie, simplu legat cor. 1.60, în piele roșie cu copcii cor. 3.20, în piele neagră cor. 4, în piele chagrin cor. 5.20, legături mai fine la comandă.	
OROLOGIUL CEL MARE, cias lov bogat, cu lit. lat. broș 24, leg.	34.—

CIASLOV (orologion), lit. latine, broș. cor. 2, leg în pînză 2 40, legat în pie'e roșie cu copcii	4.—
PARACLISUL, Acaftistul și viața sf. mare mucenic Dimitrie	1.50
PENTICOSTARIU, ciril, nelegat cor. 12, legat	16.—
PENTICOSTARIU, latin, broș. cor. 8 80, legat	12.40
PSALTIREA, cu litere latine, broș. cor. 5.50, legată	9.—
PSALTIREA, cu lit. latine, format mic, broș. 1.20, legată	3.20
RĚNDUIALA CHIROTONIEREI NOULUI EPISCOP, de A. bar. de Șaguna, cu litere cirile, legată	10.—
RĚNDUIALA LA SFINȚIREA BISERICILOR, cir., neleg. cor. 3, leg.	4.—
TĂLCUL EVANGELIILOR, cir. broșurat	2.—
TRIODUL CU STRAJNICUL, ciril, neleg. cor. 24, legat	34.—
TRIODUL, latin, broș. cor. 22, leg.	27.—

Se pot procura de la

Librăria arhidieceșană.